

modtagen i store Kredse af det svenske Folk, med hvilken Misstemning man vilde se paa en dansk Prins som norsk Konge. Jeg vil bede den højtærede Udenrigsminister, hvis det skulde komme dertil, at han da, inden han foretager noget i den Sag, i hvert Fald forvisser sig om, at der i Sverige ikke er den mindste Misstemning i nogen Kreds mod en saadan Plan, og ogsaa passer paa, inden Regeringen tilraader Kongehuset et saadant Skridt, at den danske Prins ikke i nogen Maade bliver en norsk Partikonge. Under alle Omstændigheder tror jeg, at det vilde være det eneste rigtige, om Rigsdagen blev medvirkende, hvis der fra dansk Side skulde foretages Skridt i denne Sag. Der findes nu heldigvis det bedste Forhold baade mellem Danmark og Sverige og mellem Danmark og Norge, men der kunde let opstaa saadanne Kombinationer, at der kunde fremkomme en ny antidansk Stemning i Norge, hvis et stort Parti deroppe førte en antidansk Kamp. Denne antidanske Stemning er for længst overvunden, og det har den største Betydning for vort lille Land og for vort Sprog, at Norge har det samme Sprog som vi, og at der er den bedste Stemning mellem disse Folk, saa at der ikke opstaa noget som helst, der hedder antidansk deroppe saaledes som for et halvt Aarhundrede siden. Det vil jeg bede den højtærede Udenrigsminister passe nøje paa. Jeg tror, at der nu ved Sommerens Begivenheder er opstaaet Mulighed for et stadigt inderligere Samarbejde om alle økonomiske og kulturelle Spørgsmaal mellem de tre nordiske Nationer, og jeg vilde nødig have, at det i mindste Maade skulde forspildes. Det internationale Socialdemokrati har i denne Sommer vist sig allerede at være kommet saa vidt frem, at det nu kan tale et vægtigt Ord med, om de internationale Stridigheder skulle afgøres ved Fred og Voldgift eller ved Kamp og Blod. Vi ville fortsætte, vi Socialdemokrater baade herhjemme og i alle Lande; vi ere heldigvis et internationalt Parti, uden at vi derfor i nogen Maade krænke nogens Nationalfølelse; vi ønske netop, at Nationalfølelsen mere og mere skal udrenses for Nationalhadet og Foragt for andres Nationalitet. Vi have den inderlige og alvorlige Overbevisning, at kun gennem Arbejdernes internationale Sammenslutning, gennem Fredstanken, og ikke gennem Militarismen og Militarismen, ville de smaa Nationaliteter betrygges. Kun gennem Arbejdernes Sammenslutning i alle Lande, kun ved det internationale Socialdemokratis

Arbejde vil det lykkes at vinde frem til det, som er vort alvorlige Maal: Fri-gørelse for den enkelte länkebundne Personlighed, de udbyttede Samfundsklasser og de undertrykte Nationaliteter.

Lange: Ved Finanslovbehandlingen i Fjor tillod jeg mig at rette adskillig Kritik mod de forskellige Forhold ved vor hjemlige Trafik og i Særdeleshed mod Ledelsen af vore Skibe og vore Færger. Jeg ved, at denne Kritik var fuldt berettiget, og jeg ved ogsaa, at den blev anerkendt fra mange forskellige Sider ude omkring, men dog mindst paa det Sted, hvor den skulde have virket mest. Jeg mener at kunne udtale, at der siden i Fjor kun er gjort ganske faa Rettelser paa de Omraader, hvor jeg tillod mig at pege paa Fejlene. Af disse Rettelser skal jeg nævne, at Færgerne nu ere blevne forsynede med Døre med dobbelte Hængsler, saa at de ikke alene kunne gaa ind efter, men ogsaa ud efter. Endvidere er der i de forskellige Færger under Bordene anbragt nogle Stiger beregnede paa at kunne blive tagne frem under en Panik paa Skibene, saa at de kunne blive anbragte fra Bordene op til Skylightet. Jeg tror nu, at denne Foranstaltning har mindre at betyde, fordi den neppe vil blive brugt, naar det er fornødent, da der kun er meget faa, der vide, at Stigerne ere der, ligesom der ogsaa mangler Betjening, saa at de kunne neppe være til nogen synderlig Betyggelse for Passagererne. Jeg skal nu ikke komme nærmere ind paa disse Anker fra i Fjor, de fleste af dem staa jo i frisk Minde, og de findes jo desuden i Rigsdagstidenden for ikke lang Tid siden. Men der er dog adskillige Ting, jeg ikke kan lade ligge. Men før jeg fremfører disse, vil jeg dog sige, at denne Kritik ikke er rejst mod den højtærede Trafikminister, idet jeg, som enhver vel, forstaa, at de mange Enkelt-heder, der sortere under et Ministerium, er det umuligt for vedkommende Minister at være inde i. Men det forhindrer jo ikke, at jeg er nødt til at rette Kritikken til den højtærede Minister, idet han staa som den øverste, der har med Trafikken at gøre. Mere eller mindre forekommer det mig disse uheldige Forhold munde ud i det saa meget omtalte Sparesystem indenfor vort Trafikvæsen og i det efter mit Skøn meget uheldige Tantiemeprincip. Det er saaledes, og det skal siges, saa det kan høres alle Vegne, at der saavel hos Funktionærer som hos det rejsende Publikum er kommet en vis Frygt op, en Frygt, som i Som-